

AMELAND EN DE TOEKOMST

Compost in de klas

Voor de leerkracht:

- 1 Start deze stap met de volgende uitleg:

Niet al het afval is slecht voor de milieu. De natuur maakt namelijk zelf ook afval. Denk maar eens aan bladeren, takjes en dode diertjes. Dit afval ruimt de natuur zelf weer op. Hiervoor heeft de natuur hele handig opruimers: diertjes, bacteriën en schimmels. Deze afvalopruimers maken van dit afval een soort potgrond: dit heet compost. En dat is weer nieuwe voeding voor een heleboel planten in de natuur. Bovendien is deze voeding heel gezond. Planten gaan hier sneller van groeien.

In je eigen tuin ligt vast ook veel afval. Kijk maar eens goed. Soms een dop, een plastic zakje of kapot speelgoed. Dat moet je natuurlijk in de grijze container gooien. Maar daarnaast ligt er nog veel meer afval in je tuin. Vooral na de herfst liggen overal bladeren en takken. En eigenlijk hoef je die niet op te ruimen want dat kan je tuin heel goed zelf!

In je tuin en in het bos groeien veel planten en bomen. Die leven niet op zand maar op zwarte aarde. Graaf maar eens een klein stukje in de bodem. Dan zie je een donkere laag. Deze aarde is heel voedzaam en gemaakt van groen-afval.

Thuis heb je vaak ook veel groen-afval zoals: oud brood, klokhuizen, groenteblederen, bananenschillen, eierschalen... Als je hier compost van wilt maken, moet je het niet zomaar in de tuin gooien. Maak daarvoor een eigen composthoop of compostbak. Alles wat de natuur zelf kan afbreken (dus alles wat kan verrotten), mag op de composthoop. Na ongeveer een half jaar kun je zien dat de onderste laag van de composthoop al zwarte aarde is geworden. Dat noem je compost. En dat is goede grond voor nieuwe planten. Dus dit plantenvoedsel kun je gewoon weer in de tuin gebruiken.

- 2 Blik kort terug op het verhaal van tante Trijn.
 - Werd daarin iets verteld over compost?
 - Wat is compost? Hoe ontstaat dat? Wat kun je er mee?
 - Wie heeft er wel eens compost gezien / gemaakt?
 - Welke afvalopruimers hebben de kinderen wel eens aan het werk gezien in de natuur?

- 3 Laat nogmaals het 'groen-afval' zien wat de kinderen bij stap 2 gesorteerd hebben.
- Waarom mag dit afval in de groene container?
 - Wat doen de kinderen thuis met dit afval?
 - Waarom is het goed om dit te sorteren?
 - Wat zou er gebeuren met het afval uit de groene containers?
 - Wat zou er met dit afval gebeuren als je het in de natuur laat liggen?

- 4 Vertel over twee bijzondere afvalopruimers: de worm en de slak.

Sommige mensen vinden wormen en slakken vies en lastig. Maar dat is niet helemaal waar. Ze maken de natuur juist weer schoon. En dat gaan ze aan jullie laten zien. Daarvoor kun je compostfabriekjes maken. In deze fabriekjes kunnen de wormen ons groen-afval weer omtoveren tot compost. Dit doen ze door dat afval op te eten en weer uit te poepen. Bacteriën en schimmels verteren de rest.

Dit is een spannend en leerzaam onderzoekje, maar je hebt wel wat geduld nodig. Deze werkers zijn niet zo groot en doen rustig aan. Dus het kan wel een aantal weken duren voordat je appelschil veranderd is in echt compost.

- 5 Demonstreer het maken van een wormenbak, slakkenbak of wormenhotel. U kunt voordoen hoe de kinderen zelf een klein compostfabriekje kunnen maken voor hun wormen of slakken. Met een leeg melkpak maken ze al gauw een echt wormenhotel. Maar u kunt ook samen een grote wormenbak maken waarbij de kinderen goed kunnen zien hoe deze dieren dit bijzondere werk doen. Deze ideeën staan ook op onze site.

Waar kun je het beste compost van maken?

- gemaaid gras, onkruid, bladeren, takjes, boomschors en tuinaarde
- groentebaladeren, fruitafval, oude bloemen en planten
- keukenafval (geen kliekjes, dit trekt ongedierte aan)
- theebaladeren, koffiedik, notendoppen en eierschalen